

سد جنجالی «ایلیسو» در ترکیه افتتاح شد

نمایش افتخار آفرینی اردوغان؛ بی آبی ایران و عراق!

مریم شکرانی

سرانجام سد جنجالی «ایلیسو» بر خلاف مخالفت‌های ایران و عراق در ترکیه افتتاح شد. سدی که مانع از ورود ۵۶ درصد آب دجله به عراق و سپس ایران می‌شود و تبعات اقلیمی شدیدی بر عراق و غرب ایران خواهد داشت.

افتتاح رسمی سدا ایلیسو

سد ایلیسو سال هاست که محل مناقشه ایران، ترکیه و عراق است و حالا درست در شرايطی که بحران آب در ایران تشدید شده و امسال خشک شدن هورالعظیم و فاجعه آبی در خوزستان روزها خبر ساز بوده و تنش ساز شده است، رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور ترکیه به طور رسمی سدا ایلیسو را روی رود دجله افتتاح کرد. رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور ترکیه طی سخنانی در مراسم افتتاحیه سدا و

نیروگاه برق آبی ایلیسو تاکید کرد که این پروژه بهترین پاسخ به دشمنان داخلی و خارجی کشورش است. اردوغان افزود: این پروژه یکی از ملموس ترین نمونه‌های هدف ما از خدمت به مردم طی ۱۹ سال گذشته است. این سد مناقشه برانگیز همان سدی است که آنگیز و افتتاح آن در سال‌های گذشته با اعتراضات رسمی دولت عراق و ایران همراه بوده است، هر چند که این اعتراضات از سوی ایران چندان جدی نبود اما حالا اتفاقی که نیاید، افتاده است و یکی از بزرگترین تهدیدات منابع آبی در منطقه غرب کشور به وقوع پیوسته است. سدا ایلیسو روی رود دجله در استان ماردین در جنوب شرق ترکیه ساخته شده است. عملیات ساخت این سد در سال ۲۰۰۶ و ۲۹ اوت ۲۰۱۲ آغاز شد و قرار بود که در سال ۲۰۱۴ کار ساخت آن به پایان برسد،

ترکیه تأمین می‌شود. ایلیسو گنجایش خیره کننده‌ای دارد و در حال حاضر با ظرفیت آبیگری ۴۳ میلیارد مترمکعب ساخته شده است. این گنجایش بیشتر از سه تا چهار برابر ظرفیت بزرگترین سد ایران یعنی سد کرخه است. برنامه رسمی و جامع ساخت سدا ایلیسو در سال ۱۹۹۷ در دستور العمل دولت وقت ترکیه قرار گرفت و در اگوست ۲۰۰۶ اولین سنگ بنای سد گذاشته شد.

سدا ایلیسو چه مشکلاتی ایجاد می‌کند؟

حالا پیش بینی می‌شود با سدسازی و بستن آب روی عراق و ایران، کشاورزی منطقه رویایی بین‌النهرین که از دیرباز خیلی هارویایی زندگی در آن راداشته‌اند از بین می‌رود. سد هایی که مانند غول هایی کره گلی دجله و فرات را می‌فشارند و بی شک به تغییر اقلیم بی سابقه‌ای منجر می‌شوند. کارشناسان می‌گویند آبیگری سدا ایلیسو که متعاقب آبیگری آتاتورک رخ داده همه ایران را با پدیده گرد و غبار شدید درگیری کند.

مسعود اسدی، عضو شورای مرکزی خانه کشاورز کشور درباره تبعات ساخت این سد به اینا توضیح داده است که آبیگری سدا ایلیسو قطعاً روی دبی آب دجله تأثیر دارد و به تبع آن اروندرود و هورالعظیم نیز از این اقدام دولت ترکیه متاثر می‌شوند. زیرا کاهش دبی آب

رود دجله که از رشته کوه‌های ترورس در ترکیه سرچشمه می‌گیرد پس از پیمودن ۱۸۵۰ کیلومتر بارود فرات ادغام شده و سپس به کارون و پس از آن به اروند رود می‌ریزد. نکته قابل توجه اینکه فقط ۲۲ درصد طول رود دجله یعنی حدود ۴۰۰ کیلومتر در داخل خاک ترکیه قرار دارد و ۵۲ درصد از آن رودی به آن منابع آبی

کشور ادامه داد: علاوه بر این کاهش آب در عراق به فقر و بیکاری می‌انجامد که خود زمینه ساز ایجاد ناهنجاری اجتماعی و مهاجرت و خطرات امنیتی در این مناطق است.

عراق سکوت نمی‌کند

در این میان واکنش عراق به ساخت سدا ایلیسو شدیدتر از ایران بوده است تا آنجا که حتی آبیگری در این سدا را به تعویق انداخته است. در همین زمینه مهر در گزارشی به نظر کفاح محمود، تحلیلگر عراقی درباره سدا ایلیسو اشاره کرده و نوشته است: موضوع فقط به عراق مربوط نمی‌شود و موضوع سد های بسیاری از کشورهای را تهدید می‌کند. بحران سدا ترکیه به دوره صدام برمی‌گردد و صدام با تهدید بمباران سدا در صورتی که احداث شود، ترکیه را وادار به توقف پروژه سدا کرد اما ترکیه مدتی است که کار را شروع کرده است. اگر راهکار برای این بحران یافت نشود فاجعه بر عراق رخ خواهد داد و به ویژه بخش کشاورزی به شکل زیادی متاثر خواهد شد. خشک شدن رود دجله و کاهش آب آن به میزان ۵۰ درصد ممکن است که برخی مناطق را به دشت بی‌آب و علف تبدیل کند. بعد از آن کشور به اقدام نظامی در این زمینه روی آورد و تفاهم و راهکار دیپلماتیک برقرار خواهد شد.

همچنین تحلیلگر دیگری به نام آسیل مزاحم العیسای که عضو مرکز حکمیت بین‌المللی و تجاری ژنو است، تاکید کرده که عراق در این زمینه سکوت نمی‌کند و باید کمیته بحران تشکیل شود. در این میان رحیم میدانی، معاون وقت وزیر نیرو در دولت حسن روحانی در مهرماه ۱۳۹۶ در پاسخ به سوآلی مبتنی بر واکنش دولت به ساخت سدا ایلیسو گفته بود که وزارت نیرو و مراتب اعتراض خود

سدا ایلیسو یکی از ۲۲ سدا مخزنی است که ترکیه قصد دارد تحت پروژه عظیم گاپ بسازد. ترکیه برنامه ریزی کرده بود که ۱۴ سدا روی رود فرات و هشت سدا روی رود دجله ساخته شود. پروژه گاپ به طور جداز سال ۱۹۸۰ از سوی دولت ترکیه پیگیری شده است

را نسبت به احداث سدا ایلیسو در ترکیه به وزارت امور خارجه ارائه کرده است. او تاکید کرده بود که ساخت سدا ایلیسو قطعاً بر روی تالاب‌ها و ریزگردها تأثیر منفی دارد. با این حال دیپلماسی آب از سوی دولت وقت آن قدر چشمگیر نبود که راه به جایی ببرد.

از سوی دیگر دولت عراق نیز در این سال هادر شرايطی که در گیر و دار مبارزه با تروریست‌های داعش و معضلات امنیتی دیگر بود، چندین بار به طور جد معترض ساخت این سد شد و در نهایت نیز راه به جایی نبرد. موضوع آب یکی از مهم ترین پرونده‌های مورد بحث مصطفی الکاظمی در سفر دسامبر ۲۰۲۰ به ترکیه نیز بود. با این حال عراقی هادر سال‌های گذشته صرفاً توانستند آبیگری و سپس افتتاح سدا ایلیسو را نندکی به تأخیر بیندازند. ترکیه در پاسخ به دغدغه مقامات بغداد مدعی شده بود که سد مذکور مانع ورود آب به عراق نخواهد شد و صرفاً برای تولید برق استفاده می‌شود. اما واقعیت امر روایت دیگری دارد، به طوری که هزاران هکتار از زمین‌های کشاورزی پایین دست سدا زیر کشت رفته‌اند.

خبر اقتصادی

در پی قیمت گذاری دستوری خودرو روی داد: **کاهش ۱۷ هزار و ۳۰۱ واحدی شاخص بورس تهران**
فارس - شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران تحت تأثیر جو روانی قیمت گذاری دستوری با ۱۷ هزار و ۳۰۱ واحد عقب‌نشینی همراه شد. بورس اوراق بهادار تهران در اولین روز کاری معاملات به نظر می‌رسد، تحت تأثیر اقدام وزارت صنعت در جلوگیری از قیمت گذاری دستوری دو خودرو سوزا که در بورس حضور دارند، روند رو به ریزش به خود گرفت. به گونه‌ای که شاخص کل در پایان معاملات با کاهش ۱۷ هزار و ۳۰۱ واحد به رقم یک میلیون و ۴۳۹ هزار و ۱۷۷ واحد رسید. معامله گران دیرروز در بورس تهران بیش از ۵۵ میلیارد سهام حق تقدم و اوراق مالی در قالب ۵۱۱ هزار فقره معامله و به ارزش ۴ هزار ۳۵۱ میلیارد تومان داد و ستد کردند.

کدام لوازم خانگی ایرانی به اروپا صادر می‌شود؟

ایسنا: دبیر انجمن صنایع لوازم خانگی از صادرات برخی اجزا و قطعات به ترکیه و آنگر ممکن گازی به ایتالیا و برخی کشورهای بلوک شرق خبر داد.

عباس هاشمی در پاسخ به اینکه کدام لوازم خانگی ایرانی به اروپا صادر می‌شود، گفت: در حال حاضر صادرات اجزا و قطعات بیشتر به ترکیه انجام می‌شود و آنگر ممکن گازی نیز به برخی کشورهای اروپایی از جمله ایتالیا و برخی کشورهای بلوک شرق صادر می‌شود. به طور کلی بیشتر صادرات لوازم خانگی در حوزه محصولات بزرگ است. به گفته وی از صادرات سالانه حدود ۳۰۰ میلیون دلار، حدود ۳۰۰ تا ۵۰۰ هزار دلار از آن به کشورهای اروپایی و مابقی به کشورهای همسایه، سی‌ای اس و حوزه خلیج فارس انجام می‌شود.

ملخ به فهرست غذای تایید شده اتحادیه اروپا اضافه شد

ایسنا - در راستای حرکت اتحادیه اروپا به سمت زراعت و رژیم غذایی پایدار، ترملخ به فهرست غذای تایید شده این بلوک اضافه شد. برای دومین بار است که اتحادیه اروپا اعلام می‌کند خوردن یک حشره برای انسان‌ها ضرر است. پیش از این لارو خشک سوسک زرد آرد در ژوئن تایید شده بود. جیر جیر ک خانگی هم ممکن است به زودی اضافه شود. کمیسیون اروپایی که با ملخ مهاجر به عنوان یک غذای خوراکی موافقت کرد، اعلام کرد ملخ به عنوان اسنک با یک ماده غذایی به اشکال خشک یا منجمد که باها و پاهایش جدا شده پایه شکل پودر عرضه خواهد شد.

رئیس سازمان خصوصی سازی: عجله‌ای برای واگذاری استقلال و پرسپولیس نداریم

ایلنا - رییس سازمان خصوصی سازی گفت: برای واگذاری باشگاه استقلال و پرسپولیس نیاز به یک تضمین در مورد موفقیت بعد از واگذاری داریم. تا این تضمین اتفاق نیافتد ممکن است واگذاری آنها به سر نوشت بقیه بنگاه‌ها دچار شود. باید تکلیف حق پخش این بنگاه‌ها و تبلیغات محیطی آنها باید مشخص شده و سودآوری آنها تضمین شود. به گفته وی واگذاری پلايشگاه نفت کم‌مانشادر دست بررسی هیئت داورى است و به دلیل مشکلات در حوزه ارزش گذاری دارایی‌های این شرکت بررسی ادامه دارد.

سقوط دوباره ارزش لیر ترکیه

رویتزر - نگرانی در مورد سیاست‌های پولی بانک مرکزی و بالا رفتن ارزش دلار، دوباره ارزش لیر ترکیه را پایین آورده است. ارزش لیر ترکیه در روز جمعه برای سومین بار سقوط کرده و پایین ترین رقم رسید. این نگرانی وجود دارد که بانک مرکزی ترکیه دوباره نرخ بهره را در جلسه هفته آینده علی‌رغم تورم بالا کاهش دهد. ارزش لیر در بعد از ظهر روز جمعه به ۱۷۵ / ۱۰ برابر برابر دلار آمریکا رسید. این رقم در روز قبل از آن برابر بود. ارزش لیر بیش از ۲۵ درصد از ابتدای سال جاری میلادی تا حالا کاهش یافته است. ارزش لیر ترکیه بدترین عملکرد را در سال جاری در میان بازارهای نوظهور داشته و دو سوم ارزش خود را طی ۵ سال از دست داده است. تورم سالانه در ترکیه به حدود ۲۰ درصد رسیده است.

این هزینه حمل و نقل سهم زیادی از درآمد خانوار را به خود اختصاص می‌دهد. این افراد با حداقل درآمد نمی‌توانند هزینه‌های سنگین تردد از شهرهای جدید به شهرهای اطراف را بپردازند.

قیمت مسکن در ۲/۵ سال گذشته ۵۰۰ درصد افزایش یافت

قیمت مسکن در چند منطقه بر روی کل بازار مسکن است، ادامه داد: در بحث خانه‌های لوکس ما با یک زنجیره‌ای مواجه هستیم، وقتی راس این هرم در نقاط برخورد و شمال شهر واقع است، در شرايطی که قیمت در این مناطق تا ۲۰۰ میلیون تومان در هر مار بالا می‌رود، قاعدتاً قیمت ملکی در جنوب تهران هم از هر متر ۵ میلیون تومان بوده به ۲۵ تا ۳۰ میلیون تومان می‌رسد. عضو کمیسیون عمران مجلس تاکید کرد: تنها راهکار این است که بازار مسکن از سوداگری خارج شود و باید سیاست‌های مالیاتی در حوزه مسکن را به اجرا برسانیم.

عضو کمیسیون عمران مجلس گفت: در طول هشت سال گذشته در بازار مسکن با رشد ۹۸۰ درصدی قیمت‌ها مواجه شدیم که حدود ۵۰۰ درصد آن فقط مربوط به ۲،۵ سال گذشته است. مجتبی یوسفی در گفت و گو با ایلنا اشاره به افزایش قیمت مسکن و اثر گذاری افزایش قیمت چند منطقه در شمال پایتخت بر تمام کلان شهر و کشور گفت: در طول هشت سال گذشته در بازار مسکن بارشد ۹۸۰ درصدی قیمت‌ها مواجه شدیم که حدود ۵۰۰ درصد آن فقط مربوط به ۲،۵ سال گذشته است. وی با بیان اینکه موضوع بسیار مهم اثر گذایر

نگرانی سهامداران از انتخاب‌های جدید در شورای عالی

ضمن پیگیری این موضوع و تذکره وزیرای اقتصاد و رییس کل بانک مرکزی برای تغییر هر چه سریعتر ایشان و سایر افرادی که مسئولیت همزمان در بورس و بخش خصوصی مرتبط با آن دارند، نسبت به تهیه مقررات و قوانین عام و فراگیر در این خصوص هم اقدام خواهد کرد.

تعارض منافع مدیران بورس؛ آفت پنهان بازار سرمایه

رحیم زارع سخنگوی کمیسیون تلفیق نیز در واکنش به این وضعیت بورس، خواستار دخالت و پیگیری سریع این تعارض منافع توسط وزیر اقتصاد و رییس کل بانک مرکزی شد. البته این آفت بزرگ تنها در تصدی همزمان دو یا چند شغل خلاصه نمی‌شود بلکه در حوزه بورس و سرمایه، انواع رانت‌های اطلاعاتی، تصمیم‌گیری به نفع منافع شخصی و ... نیز گزارش شده که باید به این موضوعات نیز رسیدگی شود. به همین خاطر، مصوبه جدید مجلس

حضوری فعال و پرنسنگ در بخش خصوصی بورس داشتند که چنین موضوعی، مصداق بارز یکی بی عدالتی بوده و قطعاً مجلس ادامه چنین روندی را به صلاح بازار سرمایه نمی‌داند. عضو کمیسیون اصل ۹۰ مجلس ادامه داد: جدیدترین نمونه از این دست، حضور همزمان آقای علی سعیدی رئیس هیأت مدیره یک بانک خصوصی در شورای عالی بورس است که باعث تذکره نگرانی سهامداران سایر بانک‌های حاضر در این بازار شده است. از کانی با بیان اینکه اعضای شورای عالی بورس نباید در هیأت مدیره بانک‌های خصوصی حضور داشته باشند، گفت: مجلس

تذکره به بانک مرکزی درباره مشغله بورسی یک مسئول بانکی

احسان از کانی، عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس یکی از نمایندگان بود که بیشترین تذکرات را در این خصوص طی هفته گذشته انجام داد. وی با اشاره به وضعیت نابسامان بازار بورس در روزهای اخیر گفت: متأسفانه در سال‌های گذشته، برخی مدیران ارشد سازمان بورس و شورای عالی آن،

تعدادی از نمایندگان مجلس با اشاره به انتخاب رئیس هیأت مدیره یکی از بانک‌های خصوصی به عنوان عضو شورای عالی بورس، این انتخاب وزیر اقتصاد و بی توجهی بانک مرکزی را باعث نگرانی سهامداران بانکی در شرايط فعلی می‌دانند. به گزارش خبر آنلاین، نمایندگان مجلس طی هفته گذشته، کلیات طرح «مدیریت تعارض منافع» را تصویب کردند که هدف از پیگیری این موضوع، مبارزه با مفساد اقتصادی عنوان شده است. به طور کلی قرار است با تصویب این مصوبه، جلوی موقعیت‌هایی که منفعت شخصی با سازمان در تعارض با وظایف وی باشد، گرفته شود و در میان مسئولان و تصمیمگیران بخش‌های مختلف همچون بازار سرمایه، ترس یا علاقه به ترجیح منافع شخصی و سازمانی به جای منافع عمومی وجود نداشته باشد. اما در خلال تصویب این موضوع، توجه رسانه‌ها و تعدادی از نمایندگان به سمت بورس جلب شد؛ جایی که به علت تلاطم‌های متعدد و ریزش‌های سنگین، سهامداران خرد با مشکلات و دغدغه‌های زیادی مواجه بودند و